

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselti árakon vess fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 164.

Felolós szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előzetes árak:

Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékre félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Magyar politika.

Bécs. Sztérényi kereskedelmiügyi miniszter tegnap a királynál volt audiencián és beszámolt folyó ügyekről. Hétfőn délelőtt Windischgrätz minisztert fogadta a király. Bécsben van Popovics pénzügyminiszter és tárgyal az osztrák pénzügyminiszterrel. A napokban érkezik Bécsbe Wekerle is. A múlt napokban Wekerle tárgyalta Andrássyval a politikai fúzió ügyében. Ezen a tárgyaláson megjelent Sztérényi is.

Rémes rablógyilkosság Bécsben.

Bécs. Egy Fischer József nevű iparos megölt és kirabolta egy leányt és aztán husvágó késsel feldarabolta a holttestet. A feldarabolt hullát egy zsákba gyömöszölte és elásta.

Az oroszországi harcok.

Helsingfors. Az Oroszországban harcoló angol csapatok sorában van Pavlovics Dimitri orosz nagyherceg is, akit az angolok ki akarnák kiáltani Oroszország cárijává.

Lenin meghalt?

Kopenhága. A Lenin ellen intézett merénylet részleteiről több távirat számol be. Egyik távirat szerint Lenint két golyó érte. Az egyik bal vállán, a másik a karján érte. Az első lövés a tüdejét is megsértette. Lenin ellen a merényletet akkor követték el, amikor egy népgyűlésről távozott és az őt körülvevő asszonyokkal és gyermekekkel beszélgetett. A nép a merénylet asszonyt meg akarta lincselni. A merénylet asszonyt egy népbiztos mentette ki a feldühödött nép kezéből. Lenint a legkiválóbb orvosok kezelik.

Rotterdam. A legutolsó távirat azt hozza hírül, hogy Lenin sebeibe behalt.

A nagy készülődés.

Washington. Wilson aláírta a hadsereg létszámának felemeléséről szóló törvényt. Wilson proklamációt bocsátott ki, amelyben szeptember 12-ére kitűzi a védkötelesek összerírását. Ezt Wilson 13 millióra becsüli. Ezek azok, akik még nincsenek lajstromozva. Csak egészségeseket és nőtleneket lajstromoznak. Wilson ünnepélyesen kijelenti, hogy elhatározták, hogy szívósan küzdeni fognak a fegyveres győzelemért. A nép katonai erejét a legvégsőkig ki fogják használni.

Genf. A francia sajtó Foch tábornok győzelmei óta sovínista hangon írta. A lapok teljes fegyveres győzelmet és Németország megsemmisítését hangoztatják.

Zürich. A Populair követeli az antant hatalmak békepontjainak megállapítását és a francia angol és olasz szocialisták nevében tiltakozik az imperialista áramlatok ellen.

Berlin. Vilmos császár Berlin város üdvözlétre adott válaszában kijelenti, hogy sziklaszilárd a meggyőződése, hogy Németországot semmiféle ellenség nem tudja legyőzni. Németországot még nem győzték le. Isten segítségével leküzdik a nehézségeket, végig küzdik a harcot és Németország ur lesz a vihar felett.

A nyugati harcok.

Havas. A csata a nyugati harctéren elkeseredetten folyik tovább. Két szárny a Scarpenál, Noyon és Soissonnál küzd. A leghövesebbek a harcok az Oise és Ailette között. Aisnéél a csapatoknak igen nagy ellenállást és természeti akadályokat kell leküzdeni. Ezek már nem utóvédharcok, hanem jelentékeny tűzértségi és emberanyag áll óriási csatában.

Berlin. (Wolff.) A Scarpe és a Somme között heves harcok folynak. Az angolok támadását visszautasítottuk. Néhány vonalunkat visszavontuk. Az Oise és az Aisne között a franciák támadását visszautasítottuk.

Vasárnapi hivatalos jelentés.

Budapest, szeptember 1. (Hivatalos.) A nagyhadszállás jelenti. Nyugati harctér: Ypern és Lebaese között Hasebruck felé kiálló ívek feladásával megrövidítettük a frontot. Ezáltal átengedtük a Kemmel-hegyet az ellenégeknek néhány nap alatt végrehajtott mozdulatok titokban maradtak az ellenség előtt. Tegnap az angolok nagyobb erővel törtek előre régi vonalaink ellen. A régi állások előtörésében hátrahagyott egyes osztagaink 30 érintkezésben állnak az ellenséggel, amely megszállotta a Kemmelt és Beuleut, Neusbergueron, valamint a Larve-patakon bentünk. Az Awas-Gamtralinon összeomlottak az angol gyalogsági támadások vonalaink előtt. Menaccourt és Daulbeustcourt között meghíusultak az ellenségnek erős, estig többször megismételt támadása. Bullecourt és Ifencourt változó harcok után az ellenség kezén maradt. Lorvales—Peronen angol és ausztráliai hadosztályok támadtak. Heves tüzelés után Lorvales—Peronentól nyugatra visszavertük őket. Ruchaveenost ellentámadással megvédtük. Tovább délen vonalunk a harcok befejezése után Buchavenen és Peronne mentén. Buc és St.-Orif mellett meghíusítottak az ellenségnek a Somme-folyón való átkelési kísérletét. Ludendorff (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Baja—budapesti villamosvasut.

A „Világ“ egyik múlt heti számában rövid hír jelent meg arról, hogy egyik budapesti villamosvasuti társaság nagyobb szabású villamosvasuti építés tervével foglalkozik. A társaság Budapesttől Bajáig terjedő villamosvasutat akar építeni olyan módon, hogy Budapesttől Kunszentmártonig új vasutat épít, megszerezte a kunszentmárton—dunapataji vasut részvényeit és a mostani vicinálit átalakítja villamosvonallá, ezt a vonalat meghosszabbítja Kalocsa érintésével Bajáig és így vezet a villamosvasuti vonalat Budapesttől Bajáig. Szóval, ez a régi Teleki-féle baja—dunapataji vasuti terv javított és kiegészített kiadásban. A felmerült terv — érthető okokból, — megragadta figyelmünket és érdeklődtünk a terv komolysága iránt. Információt szereztünk arról, hogy vajon miben áll a dolog? Úgy értesültünk, hogy a vállalat, amely ezt a vasuti vonalat tervezi, 150 millió alaptőke felett rendelkezik, tőkét jól kifizető vasuti vállalatokba kívánja helyezni és így a baja—kalocsa—dunapataj—budapesti villamosvasuti terv nagyon is komoly. A vállalat vezetői máris érintkezésbe léptek a baja—dunapataji vasut előmunkálati engedélyesével és meg is indultak a tárgyalások a két fél között. Ha ez a villamosvasut Baja és Budapest között megépül, Baja város közlekedési viszonyai és gazdasági helyzete egy-csapásra megjavulnak. A tervezést és tárgyalásokat a legnagyobb figyelemmel kísérjük és annak minden mozzanatáról a legkimerítőbb értesítést fogjuk adni. Hisszük és reméljük, hogy ez a terv nem lesz üres tervezgetés, hanem valósággá válik, jóval hamarabb, mint az eddigi összes vasuti tervek.

Öt koronás mese

Gyermekeim, ide figyeljetelek. Mondok nektek szép lélekemelő és tanulóságos mesét egy kerek öt koronásról, amely abban az időben, amikor az embereknek nem az volt az élethivatása, hogy a föld alá bujjanak és lövészárkokban meghúzódva várják és esszák a halált, hanem az, hogy kétféle reggeltől szombat estig szorgalmasan dolgozzanak és vasárnap a Dobler kereszmájában berugjanak, vagy egy szép eldugott helyen kártyázzanak 21-est vagy a nemzeti esztendő, a ferblit, akkor még ezüstszürke, kerek és ezüst eszengésű volt.

Azóta fiam, nagyot változott a világ. Az emberek nem rugaszkodnak, mert egy heti kereset szép összeget tesz ki, de egyszerű berugasztra mégis csak kevés és az emberek kereszmájára helyét imádkozni járnak a vaskuti svábhoz egy kis burgonyáért, az alvégi bunyóhoz, meg a mátkézi bérlőhöz egy kis uszoraára gabonáért, másfelé meg a kukoricát, egy kis entrot, árpát, lisztet, kenyeret hajszolnak. Más most a csillagok járása. A kerek öt koronás megmagyarosította a nevét Janesi bankóra. Most minden ember kezében zsebében ezüst öt koronás, hanem egy kisebb-nagyobb papír szemérazás. Ezekből kerülnek ki az öt koronák is.

Beharangozó beszédem, fiam, egy kicsit hosszúra nyúlt. Pedig csak egész kicsi, rövid lélekemelő mesét akarok nektek elmondani arról az öt koronásról, amely ma könnyebb, mint a régi, mert hiszen kitélt három darab kicsi teszladozó, össze-vissza ragasztott papirosból.

Egy paraszt böcsit láttam egyik belvárosi boltban. A feleségével volt ott, aki némi-nemű ruhadarabot akart venni. A ruhadarabért a boltos öt koronát kért a sváb néni (mert az volt) szörnyen esodálkozott a nagy áron. Ugye fiam, ti tudjátok, hogy

nem valami nagy ruhadarab lehet az, amiért a boltos csak öt koronát kér Janesi bankóban. Hát nem is volt a ruhadarab valami nagy darab. Fehér volt, újni széles és csak akkora, hogy fehér férfiruhába belefüzve körülérje a férfi derekát. A neve népies nyelven madzag, az ára békeidőben öt krajcár. Most öt korona. A sváb asszony szörnyen alkadozott, de a boltos nem engedett árából. Később a férj, aki békeidőben favágó ipart űzött és nagyon boldog volt, ha egy napon öt koronát keresett és ígygen szél:

— Mi az, hát még rongyos öt korona is pénz. Vessd oda ezt az öt koronát és gyereink tovább.

Felháborodtam a pénz ilyen fitymálásán és barátságosan magyarázni kezdtem, hogy aki a krajcárt nem becsüli az a forintot nem érdemli.

Rám néz a hajdani favágó és szél ígygen:

— Ha jól megy, egy ketvására is megkeresek 200—300 koronát, hát mit becsüljem a krajcárt és mit kell nekem a forint. Anyi a pénzem, mint a pelyva. Őt jelzésű madzag van szükségem. Az megér nekem öt koronát.

Rossz mesemondó vagyok, nem tudok mesémhez csattanó befejezést komponálni. Nincs is több mondani valóm, csak az, hogy ocsó lett az öt korona, mert Hanyi böcsi, a volt favágó sem becsüli sekra. Amióta kefa lett, több a Janesi bankója, mint a hajszála.

Rossz mesemondó vagyok, unokáim, hát befejezem. Isten veletek fiam.

H I R E K.

Csárdáskirályné.

Szombaton és vasárnap este Kálmán Imre világhírű operetteje volt a színház programja. Kedves muzsika, mulatságos libretto ez az operette és nagy sikere hozta el a világvárosi függönyök elért a Heltaí-sziapadra. Az operette személyzet bemutatkozásának legjobb médiuma csak a „Csárdáskirályné” lehetett. Hogy némileg vesztett hatásból itt nálunk, az kizárólag abban kereshető, hogy hiányzott az ekvetlenki előírt összejáték. Egy új társulatnál, ahol a tagok csak színpadon ismerték meg egymást, ez nem róható fel hibául, elháríthatatlan nehézség, amit a társulat ambíciója a továbbiakban valószínűleg jóvá fog tenni.

Az első este a muzsikát zongorajáték, vasárnap pedig egy komplett zenekar szolgáltatta. A társulat tagjai kitűnő munkát végeztek. Kiszámú erővel is hatással reprezentált a színpad. Gróf Csáky Barna Mariska kedves megjelenésével, grációz mozdulataival, esedás hangjával és sok érzéssel bámulatos disszintakcióit tudott belevinni Verecki Silvia szerelmeslelkű, ábrándos szerepébe. Számít Szigetli Renka játszottja temperameifumosan. Horváth rutinos szűnészmek bizonyult, csak egy kissé több melegséget kérünk tőle. Jónéfi komédiáim sokat mulattunk, az igazi szűnészmér bohémkedett játékában. Fekér Tivadar Kereses Ferkója invenciózus játékra vall. Mindkét este aszult két mulatott és tapsolt Heltaí gárdájának, a bajai szezon a siker jegyében indult meg.

Választás. Mint értesültünk Alföldy Pál m. kir. gazd. tanárt az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület vezetőitkárává, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fegyverszállási és Értékesítő Szövetkezte pedig vezérigazgatójává választotta meg.

Orvosi hír. Dr. Barta Rezső orvos rendelését megkezdte. Rendel d u. 2—3 ig Katona József u. 2 (Gőzfürdő-épületében).

Baja gabona-kontingense. 38 wagon gondnokban vetette ki a köznevelés miniszter a város által beszállítandó buza, rozs és arpa kontingensét. Ennek a beszállításával foglalkozik most a rekvizitáló bizottság.

Jubileum. A Bajai Sport Egyesület fennállásának most van a 10 éves jubileuma. Az egyesület kitűnő hírnevének, valamint a sportkultúra terén elért érdemeinek megismerésében országjárásról illeti Dr. Móder Géza elnököt és Nagy István titkárát. A jubileumhoz mi is szívből gratulálunk.

Zár alatt a vadgesztenye. A hivatalos lap szombati száma kormányrendeletet közöl, amely szerint vadgesztenyét, babszárat és babhélyvet, csak a kerpaközpontnak szabad eladni. Az átvételi árat a földművelésügyi miniszter állapítja meg.

Árverés. Néhai Gábor József és Franek Katalin hagyatéki ingóságai: szoba butor, ágynemű, felső és alsó ruhanemű és egyéb ingóság 1918. szeptember 3. napján délután 3 órakor Gyár-utca (Katonaváros) 22 számú házban árverés útján eladtnak.

A Vörös Kereszt Egyesületéről a következő levelet kapjuk: Igen tisztelt Szerkesztő úr! A bajai vöröskereszt egyleti tartalékkórház 4 évi fennállása után megszűnőn nem mulasztatom el az igen tisztelt Szerkesztő úrnak köszönetemet kifejezni azon hazafias áldozatközöségért, hogy kórházunkban ápoló sebesült és beteg katonáink részére a Bajai Független Újságnak több példányát ingyen szíves volt napról-napra megküldeni. Kórházunk vezetőiségének nemcsak az képezte gondját, hogy derék harcosaink testi egénységük és erejük visszaszerzésében minél kielégítőbb gondnásban részesüljenek, hanem az is, hogy az ősi katonai kiváltságok is kielégítően nyervejenek. Ha csak költ azért megemlékeznem a Bajai Független Újságról is, amely a feladatunk keresztültvitelében támogatott bennünket és hozzájárult ahhoz, hogy beteg katonáink szellemi szorakoztatásáról minél kielégítőbben gondoskodhassunk.

4000 pár cipőt rendelt Baja város a Tarul cipőgyárnál a bajai szegény, cipőtlen gyermekek részére. A nemes célra eddig összesen 1000 korona áll rendelkezésre, hogy a szükségét miniatális összeg tízezer korona. Az összeg tulajdonképpen nem olyan túlságos, Baján, ahol az emberek jószíve oly hamar és könnyen nyitják meg, az ilyen összeget könnyen lehet összehozni. A nagyközönséghez azzal a kéressel fordulunk, támogassa ezt a nemes akcióit és juttasson pénzbeni adományokat a közgyűmi hivatalba. Ha miután aki nek módjában áll, támogassa ezt az akcióit, az összeg hamar együtt lesz.

Felmentik az állami tisztvitelő tiszteket. Az állami tisztvitelők között híre jár, hogy a kormány a frontmögötti tiszteknak és más hadi-díjasoknak, akik egyuttal állami tisztvitelők is, felmentését javasolja a hadügyi kormánynak. Ezeket a tiszteket rokkantá vált tisztekkal fogják helyettesíteni.

A színház heti műsora: Kedd: Szeretd. Szerda: Milliomos Kati. Csütörtök: Szép asszony. Péntek szünet Szombat és vasárnap: Sztabul rózsája.

A szerkesztőért és kiadóért felelős:

FEDER HÁROLY.

Szerkesztő: DR. STERN JÓZSEF.

Kiadó: GÖRÖN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Görvín-könyvnyomda”

gyorsmunkáján Mátyás király-utca 1. Baján.

SZOMBATON

A szezon szenzációja a

TAVASZI DÉR

dráma négy felvonásban.

VASÁRNAP

Waldsmár Paylanderral

: AZ ÉLET :

KOMÉDIÁSA

dráma 6 t. felvonásban

Az Apollóban.

MODERN TESTNEVELŐ Szent Antal-utca 41. sz.

NYILTTÉR.

E rovatban közzétesszük nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

A Bajai Közlöny legutóbbi számában megjelent egy hír, amely szerint azt állítja a cikk írója, hogy én az uszodában előfordult lopások dolgában, amelyek tulajdonképpen apró cigaretta- és két-három koronás lopásban nyilváníttam meg, — nem tettem volna panaszt a rendőrségnél. Ez az állítás téves, amennyiben én dr. Versényi Jenő rendőrfogalmazó úrnál igenis panaszt tettem és a nyomozó közegeknek jutalmat ajánlottam fel a tolvajok kinyomozása érdekében. Engem a főkapitány ur semmi féle vétkes mulasztásért felelősségre nem vont, amint-hogy vétkes mulasztást nem is követtem el, tehát felelősségre nem is voltam vonható.

Az Ilona Duna-fürdő tulajdonosa.

Hirdetmény.

Ezúton hozzuk az örlető közönség tudomására, hogy a 1869, 1959, 1993, 2079, 2101, 2177, 2259, 2262, 2283, 2284, 2285, 2313, 2623, 2648, 2649, 2660, 2662, 2665, 2674 számú vámörvényi tételek már régen elkészültek s szokot tovább nem tárolhatjuk.

Amennyiben tehát jelen felhívásunk dacára ezen tételek 8 nap alatt nem szállítanak el malmunkból, kénytelenek leszünk azokat Baja város közlekedési üzemének átadni.

Bajai Hengermalom-Részvénytársaság.

Férfi- és fiúruhák eladók! Cím a kiadóban.

Az Ilona Duna-fürdő eladó: Tóth Kálmán-u. 8.

Egy- — esetleg kétszobás — lakás **kon-** hávai keresztek a Belvárosban. Cím a kiadóhivatalban.

HIRDETÉSEK
Jutányos áron felvétetnek

ÉRTESÍTÉS!

Heilmann János faesztergályos visszaérkezett Bajára és **megnyitotta műhelyét.** Elvállal bármiféle **finom esztergályosmunkát.**

Szeremlei-utca 16-ik szám.

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keromit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben, ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár

Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

szeptember 9. reggeli 7 óráig és vasárnap délután nyitva:

LOVASSY ÖDÖN
gyógyszertára.

Szíves figyelmébe!

A cs. kir. szab. **Magyar Általános Biztosító Társulat** (Assicurazioni Generali) Alapít. 1891-ben.

Hadikörsön-életbiztosításokat

orvosi vizsgálatot vagy anélkül a legelőnyösebb feltételek mellett köt.

Ha a társaságot mi ilyen biztosítások kötése a legjobban ajánljuk és mindenemű felvilágosítással önkéntesen szolgálunk.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank
Baja.

A lisztharmat és lúrtperonospora ellen egyetlen bevált szer a

réz kénpor

melyet fújtással kell a szőlők lombjára és firszeire juttatni. Legfontosabb a vizsgás alatt és hűvösebb utána porozni. 60 % kén és 22 % rézgáttartalom! Ára hg. 16 K, mázsnál kisebb rendelésnél K 16/50. Egyetlen beszerzési forrás: a **Magy. Mezőgazdák Szövetsége** Budapest V., Alkotmány-u. 29.)

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

„DOBIN“
mosóporból

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszereznem és azt még a régi árban bocsájtatom forgalomba.

Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Eladók használt boroshordók — circa 15 hektoliterig, — valamint disznótrészek. Cím a kiadóban.

Keresek megvételre egy nagyobb, használt **meteor-kályhát.**

Cím a „Corvin“-nyomdában.

Egy éves — nyilvános jogu —

Női Kereskedelmi Szaktanfolyam — Baján.

Felvételnek mindazok, kik a négy polgári leányosztályt elvégezték, 16-ik életévüket betöltött nők felvételi vizsga alapján vétetnek fel. Vidéki tanulókat elhelyez és prospektust küld az Igazgatóság.

A BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

Hirdetéseinek ára:

**Házak, ingatlanok adásvétele, lakások bérbeadása,
mindenféle adás-vétel és ehhez hasonló hirdetések:**

10 szóig 6 korona — 20 szóig 8 korona. — 30 szóig 10 korona. — Ezentul 50 szóig 15 korona.

Családi értesítések:

Eljegyzési és házassági hir 15 korona. — (Minden külön értesítés helyett) ha hozzá van fűzve 20 korona.

Arverési hirdetmények és egyéb hivatalos hirdetések:

egy hasábig 40 korona — minden további megkezdett hasáb $\frac{1}{4}$ hasáb 20 korona.

Hivatalos hirdetéseknel ugyanez az árszabály.

Közgyűlési meghívó pénzüzeteknél vagy egyéb részvénytársaságnál 60 korona.

Mérleg hirdetés: fél oldal 160 korona — egész oldal 300 korona — két oldal 500 korona.

Aru hirdetések:

Egész oldal 300 korona — egész hasáb 90 korona — fél hasáb 50 kor. — negyed hasáb 38 kor.
nyolcad hasáb 16 korona — Egy tizenhatod hasáb 9 korona.

„Corvin”-nyomda
BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Ujság” „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala